

ringen. Jeg tror, at det er overmaade uheldigt for hele det økonomiske Liv, om der især alt for store og pludselige Svingninger paa et for mange Erhverv saa vigtigt Omraade som Statsbanernes Takster. Og jeg tror, rent finansielt set, at der er en forholdsvis snæver Grænse for de Forhøjelser, man kan gaa til uden at fremkalde en Virkning, som bliver den modsatte af den tilsigtede. Jeg er ingenlunde ganske sikker paa, at ikke nogle af de Takster, som ere foreslaaede, snarere gaa noget for vidt end det modsatte. Dette gælder navnlig om Forhøjelsen af Billetpriserne for længere Rejser, og det er et stort Spørgsmaal, om ikke den Takstnedsættelse, som fandt Sted i 1896, ganske særlig netop paa dette Punkt har vist sig heldig. Jeg skal komme tilbage til disse Takster senere. — De om Forslagets Enkeltheder fremsatte Bemærkninger have i første Række drejet sig om Spørgsmaalet om, hvorvidt man bør genindføre Returbilletter til nedsat Pris. Som det vil fremgaa dels af Anmærkningerne til Lovforslaget, dels af mine Udtalelser, da jeg fremlagde det her i Tinget, har jeg kun med adskillig Betænkelighed sluttet mig til den Ændring, som blev indført i Folketinget i Fjor, nemlig at genoptage det gamle System med Returbilletter til nedsat Pris. Jeg tror nu ganske vist, at rent finansielt set betyder det neppe overmaade meget, enten man vælger den ene Fremgangsmaade eller den anden, for saa vidt man holder sig inden for de Grænser, der ere bragte i Forslag. Hvis man opstiller en Liste over Taksterne Kilometer for Kilometer indtil en Afstand af de 30, som er Grænsen for den Distance, inden for hvilken Returbilletsystemet gennemføres, vil man se, at hvad enten man tager Dobbeltbilletter uden Rabat ved den nuværende Grundtakst af 2,35 Øre, eller man tager Dobbeltbilletter uden Rabat ved en Grundtakst af 2 1/2 Øre, saaledes som i Fjor foreslaaet af Regeringen, eller man, saaledes som Folketinget foreslaar, tager en Grundtakst af 2,6 med 10 pCt. Rabat for Dobbeltbilletter, saa vil Resultatet gennemgaaende blive saa nogenlunde det samme. Der fremkommer alt efter Bæltens Afrunding nogen Forskel paa visse Kilometerafstande; der er saaledes

en Række Afstande, hvor det skifter fra Kilometer til Kilometer, saaledes at de ny Takster blive vekselvis 5 Øre lavere og 5 Øre højere end de nuværende; Forskellene ville altsaa her omtrentlig udligne hinanden. Og i det store og hele vil den umiddelbare finansielle Virkning af det, som Folketinget har foreslaaet, neppe være af synderlig Betydning hverken for eller imod; derfor er ogsaa den forøgede Indtægt, som Takstloven ventes at ville bringe Statskassen, anslaaet i Aar til samme Beløb som i Fjor, nemlig omtrent 2 Mill. Kr. Men det, som det forekommer mig, at man med Føje kan indvende mod Returbilletsystemet, er, at det i og for sig er ganske irrationelt. Det er vanskeligt at begrunde, hvorfor man skal have en Rabat, fordi man kører frem og tilbage. Og der aabnes tillige Adgang til, hvad der ogsaa er blevet gjort opmærksom paa her, at Folk, der regne det overmaade nøje ud, og ville have den Ulejlighed, kunne ved successivt at løse en Række Returbilletter slippe billigere, end ved at løse Billet helt igennem. Betænkelighederne ved at gaa ind paa Folketingets Forslag have for mig ikke været saa store, at jeg har fundet Grund til ganske bestemt at modsætte mig det. Men det er sikkert nok, at det er rationellere at være fri for Returbilletterne, og Systemet vil ogsaa paa visse af de kortere Distancer medføre, at Taksten bliver lavere, end den er nu, hvilket jeg ikke kan anse for at være synderlig hensigtsmæssigt. At det paa den anden Side har en stor Betydning, og at det er et berettiget Hensyn for Staten at tage ved Fastsættelserne af Taksterne, at Trafikken mellem Byerne og deres nærmeste Opland kan foregaa saa billig som muligt, mener jeg maa erkendes, og det er navnlig ud fra denne Betragtning, at jeg har fundet, at de Betænkeligheder, som i øvrigt knytte sig til Indførelsen af dette System, kunne skydes til Side. — Jeg næviede før, at et Punkt, hvor jeg tror, at Forslaget gaar saa langt, som det vil være forstandigt at gaa, i alle Tilfælde saa langt, at man ikke har fornøden Erfaring for, at det er muligt at gaa højere, ere Billetpriserne for de lange Afstande. Saaledes som Forholdet er nu, er den laveste Betaling, der opkræves for en Billet